

UTBILDNINGSPLAN

Tandhygienistprogrammet, 180 högskolepoäng

Study programme in Dental Hygiene, 180 credits

Programkod:	HGTA7	Programstart:	Hösten 2025
Fastställd:	2025-02-03	Utbildningsnivå:	Grundnivå

Examensbenämning

Tandhygienistexamen
Filosofie kandidatexamen med huvudområdet oral hälsovetenskap

Degree of Bachelor of Science in Dental Hygiene
Degree of Bachelor of Science with a major in Oral Health Science

Programbeskrivning

Omfattning

Utbildningsprogrammet som leder till yrkesexamen som tandhygienist och kandidatexamen med huvudområdet oral hälsovetenskap omfattar 180 hp. Programmet är uppbyggt av kurser. Till varje kurs finns en fastställd kursplan med angivna förkunskapskrav. Utbildningsprogrammet består av obligatoriska kurser om 180 hp. Ett läsår om 40 veckor omfattar 60 hp, varvid 1,5 hp i genomsnitt motsvarar en veckas studier om minst 40 timmar.

Innehåll och upplägg

Utbildningsprogrammet är uppbyggt som både campus- och decentraliserad utbildning där antalet träffar på campus varierar beroende på vald studieort. Verksamhetsfältets tvärvetenskapliga karaktär inbegriper medicinska, samhälls- och beteendevetenskapliga ämnen samt huvudområdet oral hälsovetenskap. I huvudområdet oral hälsovetenskap ligger tyngdpunkten på förebyggande och hälsofrämjande arbete inom oral hälsa, samt även terapeutiskt arbete. Huvudsakligen handlar det om ämnena cariologi (kariessjukdom) och parodontologi (tandlossningssjukdom). Integrering av teori och praktik sker genom tillämpningsövningar inom preklinisk och klinik.

Preklinisk tillämpning innebär träning i olika behandlingsmoment på fantom och är förlagd till Hälsohögskolans och tandhygienistprogrammets prekliniska laboratorium samt studentklinik.

Klinisk tillämpning innebär behandling av barn- och vuxenpatienter under handledning. Detta tillämpas genom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) dels på Hälsohögskolans studentklinik dels på en tandvårdsklinik (basstudieplats) inom Region Jönköpings län och Region Kalmar län. I de kurser där VFU ingår anvisas basstudieplats av Hälsohögskolan, Avdelningen för Odontologi och Oral Hälsovetenskap. Restid och kostnad i samband med VFU kan förekomma.

Arbetsformer

Utbildningen bedrivs med ett problemorienterat arbetssätt där studentens eget lärande sätts i fokus. Arbetsformer anpassas efter kursens karaktär och grad av fördjupning och kan bestå av litteraturstudier, föreläsningar, seminarier, uppgifter enskilt eller i grupp. Ett exempel på en pedagogisk modell som används inom programmet är "collaborative learning", en modell som lägger tonvikt på ett studentaktiverande arbetssätt genom kommunikation och interaktion. På prekliniska laboratoriet och i klinik tränar studenten situationer som liknar den framtida yrkesverksamhetens.

VFU ingår i olika former och syftar till att studenten utvecklar handlingsberedskap för att kunna lösa olika problem i praxis samt förmåga till inlevelse med beaktande av ett etiskt och professionellt förhållningssätt i relation till individer och deras närstående.

Internationalisering

Hälsohögskolan arbetar aktivt för att skapa en internationell utbildnings- och forskarmiljö, vilket

kan innefatta utbyte på student-, lärar- och forskarnivå. Detta kan medföra att vissa kurser och/eller kursmoment genomförs på engelska även om detta inte framgår av aktuell kursplan. Internationalisering syftar till att studenten blir medveten om sin roll och sitt ansvar som professionell tandhygienist i ett globalt perspektiv. Detta kan ske via utbytesprogram för studier utomlands i termin 6 men även genom möten med utländska föreläsare och utbytesstudenter.

Tandhygienistprogrammet har genom Hälsohögskolan avtal med universitet och högskolor i olika delar av världen. För studenter som väljer att läsa kurser vid andra universitet och högskolor är kravet att valda kurser har rätt kunskapsnivå och faller inom ramen för programmets målsättning, vilket avgörs av programansvarig.

Pedagogisk grundsyn

Grunden för Hälsohögskolans pedagogiska syn är att individen ges frihet att söka sin kunskap samt att ta ansvar för sitt lärande och sin personliga utveckling. Målet med lärandet är att individen skaffar sig handlingsberedskap för att delta i utveckling av ett föränderligt samhälle.

Den pedagogiska grundsynen innebär att:

- miljön för lärandet främjar aktivt kunskapssökande och studentens eget ansvar
- lärprocesser- och examinationsformer bidrar till utveckling av studentens förmåga till kritiskt tänkande, problemlösning, djupinlärning och förståelse
- lärprocesser främjar utvecklingen av ett professionellt förhållningssätt i arbetet med patienter/klienter/brukare samt i samverkan med andra professioner
- lärprocesser främjar utveckling av och förståelsen för tvärprofessionell samverkan
- vetenskapligt förhållningssätt är en naturlig del i lärandet
- den verksamhetsförlagda utbildningen ger studenten möjligheter att observera, analysera och reflektera över olika aspekter av betydelse för hög kvalitet i arbetet samt utföra uppgifter och skaffa handlingsberedskap för yrket.

Den pedagogiska grundsynen konkretiseras i de olika programmen genom arbetsformer som stöder studenternas lärprocesser. Regelbundna kursutvärderingar ska genomföras och resultatet från dessa ska beaktas i utformningen av utbildningsplaner, kursplaner, arbetsformer och examinationsformer. I detta arbete ska studenterna vara delaktiga. Hälsohögskolans ledning har till uppgift att återkommande följa och utvärdera utvecklingen av den pedagogiska grundsynen.

Huvudområdet oral hälsovetenskap

Definition av huvudområdet

Huvudområdet oral hälsovetenskap definieras som "Studiet av balansen mellan hälsa och sjukdom i tänder och munhålets olika vävnader samt möjligheter att påverka denna med förebyggande, hälsofrämjande och terapeutiska åtgärder."

Tandhygienistens arbete syftar till att, genom samverkan med andra professioner, främja hälsa på såväl individ- som gruppnivå. I tandhygienistens arbete är det viktigt att stärka individens egna resurser och möjliggöra egna beslut.

Huvudområdets progression

Huvudområdet oral hälsovetenskap är organiserat så att progressionen inom programmet sker i tre färdighets- och komponentsteg. Av utbildningsprogrammets totala 180 hp omfattar huvudområdet minst 139,5 hp.

Huvudområdet inleds i det första steget med grundläggande kunskaper om professionen ur olika perspektiv samt definition av centrala begrepp inom oral hälsa. Vidare läggs grunden för ett vetenskapligt förhållningssätt till kunskap. Inom detta steg studeras även tandhygienistens yrkesroll, yrkets filosofiska och etiska grund samt centrala begrepp inom oral hälsa. Här inleds även kunskaper om ett kliniskt beslutsfattande inom huvudområdet. De tillämpade delarna av utbildningen tränas i metod- och teknikkurser. Studierna ska leda till att studenten kan beskriva tandhygienistyrket som profession samt kunna medverka i preventivt och hälsofrämjande arbete med utgångspunkt från oral hälsa. Steget omfattar 27 hp.

I andra steget studeras oral hälsa som omfattar tillämpning av patientcentrerade åtgärder med utgångspunkt i specifika metoder/modeller vilka ger riktlinjer och stöd för resonemang och beslutsfattande. Detta innefattar också pedagogiska strategier för undervisning och handledning på individ- och gruppnivå. Vidare ska studenten integrera kunskaper från olika ämnesområden samt organisera och kategorisera information på ett för problemställningen meningsfullt sätt och beskriva möjliga samband och/eller relationer mellan dessa. Hälsofrämjande utgör ett centralt tema i utbildningen, där en fördjupad del finns i detta steg. Vidare ska studenten utveckla en förståelse och respekt för andra yrkesgruppers kompetens i syfte att främja samverkan. Inom ramen för detta steg ska den kommande yrkesrollen utvecklas och formas

och studenten ska kunna uppvisa början till ett professionellt förhållningssätt. Det vetenskapliga förhållningssättet fördjupas i detta steg. Steget omfattar 52,5 hp.

Det tredje steget har ett fördjupat fokus på vetenskaplig skolning vid både teoretisk och klinisk tillämpning. Här fördjupar studenten sina kunskaper inom oral hälsovetenskap och utvecklar handlingsberedskap för att kunna initiera och delta i förändringsarbete inom professionen och följa forskningsfronten inom huvudområdet. I detta steg betraktas oral hälsa i ett samhällsperspektiv och studenten får här reflektera över globala mål för tandvård ur olika perspektiv. Studenten ska självständigt kunna söka relevant kunskap och kritiskt granska och jämföra olika teorier och modeller och generera nya idéer. Dessutom ska studenten visa prov på ett kreativt tänkande och ett relativistiskt förhållningssätt till kunskap. Detta steg inkluderar ett självständigt examensarbete om 15 hp inom huvudområdet och steget omfattar 60 hp.

Mål

Allmänna mål

Enligt Högskolelagen (SFS 1992:1434 med senare ändringar) ska utbildning på grundnivå utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser ska studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

Mål för tandhygienistexamen

Student som genomgått utbildningsprogrammet för tandhygienistexamen ska enligt examensordningen (Bilaga 2 Högskoleförordningen SFS 1993:100 med senare ändringar) visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som tandhygienist inom:

Kunskap och förståelse

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för den orala hälsans betydelse för individens välbefinnande och hälsa samt det allmänna hälsotillståndets inverkan på den orala hälsan,
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverkar individers och grupper orala hälsa,
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten initiera och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete för såväl patienter som för grupper,
- visa förmåga att självständigt utföra orala undersökningar samt att utreda och analysera behov av insatser,
- visa förmåga att genomföra och utvärdera behandlingsinsatser,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt förmedla sin kunskap till olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter, deras närstående samt andra grupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För tandhygienistexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 hp.

Lokala mål

Utöver Högskoleförordningens mål för Tandhygienistexamen är Hälsohögskolans lokala mål för utbildningen att studenten ska:

- visa förmåga till självständigt kliniskt beslutsgrundande, beslutsfattande och tillämpning av patientcenterad behandling i olika åldrar,
- visa förmåga att se huvudområdet oral hälsovetenskap ur ett kulturellt och internationellt perspektiv, och
- visa förmåga till ett fördjupat vetenskapligt förhållningssätt vid både teoretisk och klinisk tillämpning.

Mål för kandidatexamen

Student som genomgått utbildningsprogrammet för kandidatexamen ska enligt examensordningen (Bilaga 2 Högskoleförordningen SFS 1993:100 med senare ändringar) visa sådan kunskap och förmåga som krävs för generella examina avseende kandidatexamen inom:

Kunskap och förståelse

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För kandidatexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 hp inom huvudområdet för utbildningen.

Innehåll

Samtliga kurser inom programmet ges på grundnivå.

Kurser

Förändring av kurser kan förekomma, så länge det inte väsentligt påverkar utbildningens innehåll och övergripande lärandemål.

Obligatoriska kurser

Termin	Kursbenämning	Hp	Huvudområde	Fördjupning	Kurskod
1	Anatomi och fysiologi - Oral hälsovetenskap	7,5	Oral hälsovetenskap	G1N	HFOG15
1	Medicinsk mikrobiologi, vårdhygien och immunologi - inriktning oral hälsa	7,5		G1N	HMOG15
1	Oral hälsa, introduktion	7,5	Oral hälsovetenskap	G1N	HOIG15
1	Patofysiologi och farmakologi, inriktning oral hälsa	7,5		G1N	HPFG15
2	Vetenskaplig grundkurs	7,5	Biomedicinsk laboratorievetenskap, Oral hälsovetenskap, Radiografi	G1N	HANB12
2	Människan i ett livscykelperspektiv	10,5	Psykologi	G1F	HMLK14
2	Oral hälsa, beslutsgrundande teori och klinisk tillämpning	12	Oral hälsovetenskap	G1F	HOGK13
3	Oral hälsa, beslutsfattande teori och behandling vid oral sjukdom	15	Oral hälsovetenskap	G2F	HBTK10
3	Hälsokommunikation	7,5		G2F	HHKN10

3	Orala hälsans bestämningsfaktorer	7,5	Oral hälsovetenskap	G2F	HOHK10
4	Oral hälsa och hälsofrämjande i ett livscykelperspektiv	15	Oral hälsovetenskap	G2F	HHLN11
4	Oral hälsa, kliniskt beslutsfattande och tillämpning I	15	Oral hälsovetenskap	G2F	HOKN11
5	Oral hälsa, kliniskt beslutsfattande och tillämpning II	15	Oral hälsovetenskap	G2F	HOHN11
5	Oral hälsa i ett samhällsperspektiv	7,5	Oral hälsovetenskap	G2F	HORN11
5	Vetenskaplig fortsättningskurs inom oral hälsa	7,5	Oral hälsovetenskap	G2F	HVHN11
6	Oral hälsa, examensarbete	15	Oral hälsovetenskap	G2E	HHEP12
6	Oral hälsa, kliniskt beslutsfattande och tillämpning III	7,5	Oral hälsovetenskap	G2F	HOBN12
6	Oral Health, International Perspectives	7,5	Oral hälsovetenskap	G2F	HOIN10

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet samt Matematik 2a eller 2b eller 2c, Naturkunskap 2, Samhällskunskap 1b eller 1a1+1a2 eller motsvarande kunskaper.

Villkor för fortsatta studier

Inom programmet finns uppflyttningskrav som ska vara uppfyllda inför fortsatta studier. För att den studerande ska få fortsätta sina studier krävs följande inför:

Termin 2: att samtliga kurser från termin 1 är genomgångna.

Termin 3: godkänd i samtliga kurser från termin 1 och att samtliga kurser på termin 2 är genomgångna.

Termin 4: godkänd i samtliga kurser från termin 1 och 2, samt att samtliga kurser på termin 3 är genomgångna.

Termin 5: godkänd i samtliga kurser från termin 1, 2 och 3, samt att samtliga kurser på termin 4 är genomgångna.

Termin 6: godkänd i samtliga kurser från termin 1, 2, 3 och 4, samt att samtliga kurser på termin 5 är genomgångna.

Avstämning sker 1 juli inför termin 3 och 5.

Avstämning sker 1 januari inför termin 4 och 6.

För tillträde till programmets kurser finns också särskilda förkunskapskrav, vilka framgår av respektive kursplan.

Examenskrav

Tandhygienistexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 hp i enlighet med gällande utbildningsplan. Filosofie kandidatexamen med huvudområdet oral hälsovetenskap uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 hp, varav minst 90 hp med successiv fördjupning inom huvudområdet. För tandhygienist- och kandidatexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 hp inom huvudområdet.

Examensbevis

Examensbevis utfärdas på studentens begäran efter avslutad utbildning under förutsättning att examinationsresultaten är registrerade i studiedokumentationssystemet.

Legitimation

Socialstyrelsen är den myndighet som beslutar om och utfärdar legitimation. Efter fullgjorda kursfordringar, i enlighet med bilaga 2 Högskoleförordningen SFS 1993:100, utfärdas, på studentens begäran, tandhygienistexamen vilket ligger till grund för Socialstyrelsens utfärdande av legitimation.

Övrigt

Betyg

I enlighet med av Jönköping University fastställda bestämmelser ska i kursplanen anges de betygsskalor som används. Betyget ska bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator). För bedömning av

kurs tillämpar Hälsohögskolan betygsskalorna godkänd/underkänd, väl godkänd/godkänd/underkänd och A/B/C/D/E/FX/F. Vilken betygsskala som används för vilken kurs framgår av aktuell kursplan.

Undervisning och examination

För varje kurs i utbildningen finns en särskild kursplan som är ett juridiskt bindande dokument. Undervisnings- och examinationsformerna för de kurser som ges inom utbildningen framgår av kursplanerna. Närmare bestämmelser och information om examination och betygsättning återfinns i styrdokumentet "Bestämmelser och riktlinjer för utbildning vid Jönköping University (BRJU)", i respektive kursplan samt i respektive lärplattform.

Lika villkor på Jönköping University

Jönköping University vill som utbildningsanordnare erbjuda en inkluderande studiemiljö där alla studenter behandlas på ett objektivt och professionellt sätt, och där alla ges lika möjligheter. Jönköping University accepterar under inga omständigheter att diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling förekommer.

Disciplin- och avskiljandenämnden vid Jönköping University

Studenter är skyldiga att följa de regelverk som styr verksamheten vid Jönköping University. Disciplin- och avskiljandenämnden vid Jönköping University (DAN) kan besluta om disciplinära åtgärder.

Tillgodoräknande

En student som gått igenom delar av högskoleutbildning med godkända resultat vid annan svensk eller utländsk högskola eller vid annat universitet, eller har inhämtat motsvarande kunskaper och färdigheter på annat sätt kan efter prövning få detta tillgodoräknat inom ramen för sin utbildning vid Hälsohögskolan. Ansökan om tillgodoräknande söks av studenten på särskilt formulär enligt de instruktioner som finns på formuläret. Ansökan ska vara inkommen senast fem veckor före kursstart för att kunna behandlas i god tid före kursstart. För studenter som är nya vid Jönköping University och som vill tillgodoräkna sig kurser i nära anslutning till kursstarten ska ansökan om detta göras snarast efter registreringen.

Studieuppehåll

Studieuppehåll kan endast sökas och beviljas från utbildningsprogram, inte från kurs. Studieuppehåll kan tidigast beviljas efter att student avslutat minst en kurs med godkänt betyg, i annat fall hänvisas student att ansöka till programmet på nytt. Studieuppehåll söks av studenten på särskilt formulär och kan endast beviljas på grund av sjukdom, föräldraledighet, militärtjänstgöring eller annan särskild anledning. Student som beviljats studieuppehåll ska meddela återinträde till studievägledare senast 15 oktober inför vårtermin och 15 april inför hösttermin.

Studieavbrott

Student rekommenderas att ta kontakt med studievägledare innan studieavbrott. Avbrytande av studier från program eller kurs inges av studenten på särskilt formulär enligt de instruktioner som finns på formuläret.

Dispens

När student inte uppfyller fastställda behörighetskrav inför termins- och/eller kursstart ges dispens endast i de fall då Jönköping University orsakat att studenten inte kan fullfölja sina studier enligt utbildningsplan.

Verksamhetsförlagd utbildning

Vid placering inför VFU kommer verksamhetens krav beaktas, vilket kan betyda krav på exempelvis hälsodeklaration, vaccinationer och utdrag ur belastningsregistret. VFU kan vara förlagd på dagtid, kvällar och helger.

Hälsohögskolan får avbryta en students medverkan i VFU eller annan praktisk verksamhet under pågående kurs om en student visar grov olämplighet/oskicklighet när studenten tillämpat sina färdigheter. En student vars VFU eller annan praktisk verksamhet har avbrutits på grund av grov olämplighet/oskicklighet får inte delta i kursen på nytt innan kursansvarig eller examinator har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som behövs. I samband med beslut om avbrytande ska i beslutet anges på vilka grunder avbrottet är baserat. Efter beslutet ska även en individuell plan fastställas för studenten i vilken ska framgå vilka kunskaps- och färdighetsbrister som finns, vilket stöd studenten kan räkna med, hur kontrollen ska gå till, när den första kontrollen ska äga rum och när eventuella nya kontroller får äga rum.

Avbrott på VFU eller annan klinisk/praktisk verksamhet på grund av grov oskicklighet räknas som ett underkänt tillfälle. Student som bedöms underkänd på tre VFU-placeringar i samma kurs måste avbryta sina studier i den aktuella utbildningen. En student som blivit underkänd tre gånger på VFU ska erbjudas samtal med studievägledare.